

Aan de colleges van burgemeester en wethouders
van de 21 gemeenten van de MRDH

Datum
5 maart 2024

Onderwerp
Afschalingen en onderzoek OV-arbeidsmarkt

Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100
E-mail: informatie@mrddh.nl
Internet: www.mrddh.nl

KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
J.M. Witte

e-mail
informatie@mrddh.nl

telefoonnummer
088 5445100

uw kenmerk
-

ons kenmerk
109169

projectnummer

aantal bijlage(n): 4
(1a,1b,2,3)

Geacht college,

Deze brief kunt u desgewenst delen met uw gemeenteraadsleden.

Via uw wethouder Mobiliteit als lid van de bestuurscommissie vervoersautoriteit MRDH bent u recentelijk geïnformeerd over enkele afschalingen van de dienstregeling bij RET en HTM als gevolg van personeelstekorten. De wethouders Mobiliteit van elk van de 21 MRDH-gemeenten ontvingen bestuursberichten vanuit de MRDH. De vervoerkundige informatie over de meest recente afschalingen die al van kracht zijn (RET Tram en RET Bus) en over de komende afschalingen (HTM Tram en HTM Bus) kunt u vinden in bijlagen 1a,1b, 2 en 3.

In deze brief geven we een korte toelichting op deze afschalingen en lichten we de doelstellingen toe van het onderzoek waar de MRDH recent opdracht voor heeft gegeven. Met dit onderzoek willen wij een scherp beeld krijgen van de problematiek op de OV-arbeidsmarkt en mogelijke (nieuwe) oplossingen in kaart brengen.

Recente afschalingen

MRDH heeft telkens bij bovenstaande afschalingen aangegeven niet akkoord te zijn met de gedane voorstellen van de OV-bedrijven. Naast dat de voorstellen met betrekking tot de hoeveelheid te leveren dienstregelingskilometers niet aan de gemaakte (herijkte) concessieafspraken voldoen, dragen deze voorstellen ook niet bij aan het noodzakelijke (financiële) herstel van het openbaar vervoer na Corona. Het is aan de OV-bedrijven en hun personeelsmanagement om te allen tijde aan hun verplichtingen ten aanzien van het leveren van openbaar vervoer te voldoen.

RET en HTM hebben daarop als reactie aangegeven dat zij hun voorstellen toch (moeten) doorzetten om daarmee in ieder geval een meer betrouwbare dienstregeling te kunnen bieden in plaats van een onbetrouwbare dienstregeling waarin veel sprake zou zijn van onverwachte rituitval. Immers die uitval zou ontstaan als er op de dag zelf geen chauffeur voor de bus of

bestuurder voor de tram gevonden kan worden met als gevolg dan de reiziger voor niets op haar bus en/of tram staat te wachten op het in de dienstregeling aangegeven tijdstip.

Als reactie op het toch doorvoeren van de afgeschaalde dienstregeling door de OV-bedrijven, ondanks het 'niet akkoord' dat MRDH afgegeven had, heeft MRDH aangegeven de dienstregelingskilometers die minder gereden zullen gaan worden met de OV-bedrijven te gaan verrekenen.

Het is goed om hierbij te benadrukken, dat dit niet opgevat kan worden als een boete. De verrekening betreft louter het terughalen van de middelen waarvoor al wel subsidie door MRDH is verleend, maar waar door de OV-bedrijven geen prestatie voor is geleverd.

Al langer is bekend dat er sprake is van een probleem met betrekking tot het OV-personeel. Dit speelt niet alleen in onze regio maar in de OV-sector in heel Nederland. Ook in andere sectoren is er sprake van krapte op de arbeidsmarkt. In combinatie met een hoger verzuimpercentage dan in de pre-Corona jaren gebruikelijk was kunnen de vervoerders niet de afgesproken hoeveelheid openbaar vervoer rijden die wel afgesproken is in de concessies.

Door gesprekken en rapportages, ook op directieniveau, ziet en heeft MRDH de inspanningen gezien die de OV-bedrijven op het gebied van personeel leveren. Van meer en betere inzet door bedrijfsartsen, tot bonussen bij geen verzuim, tot flexibilisering van de roosters en o.a. tot een betere CAO met hogere lonen. Maar ook het tijdelijk schrappen van werkoverleggen of functioneringsgesprekken. De vervoerders doen veel om uit deze vervelende situatie te komen. Echter tot nu toe helaas nog niet tot het gewenste resultaat; het kunnen rijden van een normale dienstregelingen op basis van het met MRDH afgesproken aantal dienstregelingskilometers.

MRDH opdracht tot onderzoek OV-arbeidsmarkt

MRDH heeft het al meermaals aangegeven en ook ik herhaal het nog maar eens: de situatie met betrekking tot het personeel van de OV-bedrijven baart mij zorgen. En dan gaat dit ook niet alleen over het rijdend personeel maar bijvoorbeeld ook bij het onderhoudspersoneel, zoals dit bij RET speelt.

Hoewel de verantwoordelijkheid voor goed opgeleid en genoeg personeel bij de OV-bedrijven ligt en hun voortdurende inspanningen gezien worden, moeten MRDH en haar inliggende 21 gemeenten wel zeker weten dat er alles aan gedaan is/wordt om dit probleem zo snel als mogelijk op te lossen en mogelijk zijn er door samen te werken andere oplossingen voor dit probleem. De afschalingen doen natuurlijk geen goed aan het realiseren van de mobiliteitsambities uit de Strategische Agenda 2023-2026 en uw lokale mobiliteitsambities. Goed en aantrekkelijk openbaar vervoer draagt bij aan de realisatie van onze maatschappelijke opgaven zoals de mobiliteitstransitie en verstedelijking.

MRDH heeft daarom in haar bestuursberichten aangekondigd opdracht te geven aan een onderzoeksbureau om een scherp beeld te gaan krijgen van de problematiek op de OV-arbeidsmarkt en mogelijke oplossingen.

Het doel van het onderzoek is driedelig:

- 1. Een scherp beeld krijgen van de (impact) van de krapte op de OV-arbeidsmarkt;*
- 2. Onderzoeken hoe de OV-bedrijven om (zijn) (ge)gaan met de personeelsproblematiek, welke genomen maatregelen al dan niet effectief zijn gebleken en daarmee of ze van elkaar kunnen leren;*
- 3. En komen tot aanvullende aanbevelingen richting vervoerders of de MRDH of andere partners zoals gemeenten.*

Belangrijk is dat er bij de aanbevelingen wordt gekeken naar de uitdagingen op de arbeidsmarkt maar ook de mogelijke gevolgen voor het mobiliteitsbeleid als blijkt dat de arbeidsmarktproblematiek langjarig van invloed is. Wellicht kunnen de MRDH, uw gemeente als één van de 21 MRDH-gemeenten of andere partijen bij het oppakken van de aanbevelingen mogelijk een rol spelen.

Zeer recent is het onderzoeksbureau gestart. De verwachting is dat het onderzoek eind mei kan worden afgerond en begin juni in de vergadering van de bestuurscommissie vervoersautoriteit MRDH kan worden gepresenteerd. Mocht het onderzoek iets meer tijd vragen dan kom dit onderzoek in de vergadering van begin juli aan bod. Over de uitkomsten ontvangt u ook een informatiebrief als deze.

Wij spreken de verwachting uit dat rond deze problematiek het credo van de MRDH 'samenwerken maakt sterker' gaat helpen bij de missie van de 21 gemeenten die hun kennis en krachten gebundeld hebben in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag; met elkaar én met de OV-bedrijven middels goed openbaar vervoer kunnen we bijdragen aan de groei van de welvaart en het welzijn van de bijna 2,4 miljoen inwoners in onze metropoolregio.

Namens de bestuurscommissie Vervoersautoriteit van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag,

Hoogachtend,

Jeffrey Keus
Portefeuillehouder OV Exploitatie
Metropoolregio Rotterdam Den Haag